СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 2. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 3 січня, 1935. VOL. XLIII. No. 2. Jersey City, N. J., Thursday, January 3, 1935. THREE CENTS.

ДИВІДЕНДИ В У. Н. СОЮЗІ

УРЯД ЗАРЯДЖУЄ ВИБОРИ В СТАЛЕВІМ ПРОМИСЛІ

ВАШИНГТОН. — Двотижневі переговори між власниками сталевого підприємства Карнеґі Стіл Компані та представниками робітничих юній, що велися тут при посередництві уряду, не довели до перемирия й тоді Сталева Робітнича Рада приняла петицію двох робітничих юній та приказала підприємству відбути вибори, щоби вибрати представників робітників для переговорів з підприємством за умови праці.

Робітничі юнії вважають рішення Ради побідою для робітників, бо підприємство все стояло на становищі, що таке рішення противиться конституції.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ БОНУСА.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт заявився в листі до каманданта Американського Леґіону проти виплати негайно якогось бонуса ветеранам великої війни.

Президент стоїть на становищі, що ветерани тепер не потребують бонуса та що бонус не поможе загальній акції коло відбудови краю.

Американські ветерани зараз виступили проти цієї заяви та збираються добиватись бонуса проти волі президента.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ ҐУЇ ЛОНҐА.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт написав до Алена, ґовернора стейту Луїзіяни, лист, у котрім остерігає стейт Луизіяна що федеральний уряд буде примушений задержати позички для стейту з „Адміністрації Публичних Робіт", якщо стейт Луизіяна не відкличе деяких законів, як приміром закона про мораторію на довги, котрі стейтова леґіслятура видала під диктатом Ґуї Лонґа.

ПОЧАВСЯ СЕНЗАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС.

ФЛЕМИНГТОН (Ню Джерзі). — У місцевім стейтовім суді почався в середу розправа проти Бруна Гавптмана, 36-літнього німецького імігранта, що мешкав у нюйорській дільниці Бронкс, за викрадення й убивство дитини летуна Линдберга.

Спокійне містечко наповняється поволі великими масами газетярів, покупців, свідків і цікавих. Декотрі ґазети заповідають, що будуть подавати стенографічні протоколи з розправи. Між першими свідками буде самий летун Линдберг, котрий, кажуть, глибоко переконаний про вину Гавптмана та самий кермує процесом проти нього, і доглядачка вбитої дитини, панна Беті Ґов, що приїхала на процес аж зі Шотляндії.

Сподіваються, що розправа потреває цілий місяць.

СТРАЙК У ВИЛКС-БАРЕ ВІДКЛИКАНО.

ВИЛКС-БАРЕ (Па.). — Загальний комітет жалоб юнії Юнайтид Антресайт оф Пенсилвенія" відкликав заряджений ним страйк робітників у копальнях підприємства „Ґленд Алден Ковл Ко."

Страйк відкликано на основі угоди, заключеної за посередництвом місцевої Торговельної Палати. На основі цієї умови робітники мають негайно вертатись до роботи; підприємство має приняти всіх страйкарів назад до праці; жалоби робітників, через котрі прийшло до страйку, мають бути розслідженні та підприємство має відкликати виповідження страйкарям мешкань у компанійних домах.

Вислід страйку вважають побідою для нової юнії та поличником для юнії „Юнайтид Майн Воркерс оф Америка", котра заняла була становище проти страйку.

НОВІ ВІДКРИТТЯ ПРО ГОЛОС.

ПИТСБУРҐ (Па.). — Американське Товариство для Поступу Науки признало свою річну нагороду в сумі 1,000 долярів за найліпший реферат професорови Вернови О. Кнудсенови з Каліфорнійського університету в Лос Анджелесі за його пацю про абсорпцію голосу ґазами.

Проф. Кнудсен доказував у своїм рефераті на основі багатьох розслідів і спроб, що дотеперішні думки про скорість голосу не вповні відповідають правді. Він доказував, що вогкість і температура мають величезний вплив на скорість голосу.

Прелеґент доказував, що його розсліди мають велике практичне значіння для театрів, воєнної штуки та інших ділянок людської діяльности.

ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ ДИВІДЕНД

На засіданні головного екзекутивного комітету У. Н. Союза з 11 грудня 1934 року взято під розвагу справу уділення відповідних дивіденд для членів нових родів обезпечення в тих клясах, у яких на протязі кількох останніх років відсоток смертности не був високий, а тимсамим фонд посмертний тих членів міг відповідно збільшитися.

По засягненню опінії актуаря У. Н. Союза, Лі Джей Вулфа, в тій справі головний екзекутивний комітет У. Н. Союза на своїм черговім засіданні, що відбулося 29 грудня 1934 року в головній канцелярії У. Н. Союза, ухвалив осьтаке рішення:

1. Дивіденди будуть уділені в формі опусту з МІСЯЧНИХ ВКЛАДКАХ.

2. До дивіденд будуть управнені ті члени, що відразу вступили до нових родів обезпечення, принятих на 16 головний конвенції У. Н. Союза в Рачестер, Н. Й., з квітня 1925 року, а саме:

а) ЧЛЕНИ КЛЯСИ O. LIFE PAID UP AT AGE 70.

б) ЧЛЕНИ КЛЯСИ P. 20 PAYMENT LIFE.

в) ЧЛЕНИ КЛЯСИ E. 20 YEAR ENDOWMENT.

3. Члени, обезпечені в клясі O. Life Paid up at age 70 і в клясі P. 20 Payment Life, отримають такий опуст у вкладках:

а) Ті, що вступили в члени У. Н. Союза на протязі 1926 року, отримають опуст ЧОТИРО-МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ.

б) Ті, що вступили в члени У. Н. Союза на протязі 1927 року, отримають опуст ТРИ-МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ.

в) Ті, що вступили в члени У. Н. Союза на протязі 1928 року, отримають опуст ДВО-МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ.

г) Ті, що вступили в члени У. Н. Союза на протязі 1929 року, отримають опуст ОДНО-МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ.

4. Члени, обезпечені в клясі E. 20 Year Endowment, отримають такий опуст у вкладках:

а) Ті, що вступили в члени У. Н. Союза на протязі 1926 року, отримають опуст ДВО-МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ.

б) Ті, що вступили в члени У. Н. Союза на протязі 1927 року, отримають опуст ПІВТОРА-МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ.

в) Ті, що вступили в члени У. Н. Союза на протязі 1928 року, отримають опуст ОДНО-МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ.

г) Ті, що вступили в члени У. Н. Союза на протязі 1929 року, отримають опуст ПІВ-МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ.

5. Вище означені дивіденди будуть уділені В КВІТНІ 1935 РОКУ. Належний опуст у вкладках буде зазначений відповідно в рекордових і фінансових звітах головної канцелярії на квітень 1935 року.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ У. Н. СОЮЗА:

М. МУРАШКО, гол. предсідник; В. МАЛЄВИЧ, заступник гол. предсідника; Д. ГАЛИЧИН, гол. рек. секретар; Р. СЛОБОДЯН, гол. фін. секретар-касієр; П. МАЦІЙОВСЬКИЙ, завідатель „Свободи".

РУХ ЗА ПРИСТУПЛЕННЯ АМЕРИКИ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

Сенатор Повп дає до зрозуміння, що стейтовий департамент випрацьовує тепер резолюцію для сенату про приступлення Злучених Держав до Ліґи Націй. Сенатор каже, що він готов цю резолюцію внести в конґресі.

КОНТРАБАНДИСТИ ЧУЖОЮ ВАЛЮТОЮ.

Румунським урядовцям митниці вдалося приловити Дору Фернер з Чернівців, що везла до Польщі 3,000 левів і 517 долярів. — Таксамо знайдено при Шмільови Камінови з Косова 2,000 злотих, зашитих у футрі. — У Крещатику арештовано купців Кравса й Шнаєра, що вивозили чужу валюту й девізи до Польщі. Коло них знайдено велику суму в долярах і злотих. Крім цього вводили вони контрабандою шовк і циґаретові папірці.

ХОТІЛИ ПЕРЕПАЧКУВАТИ 40 КІЛЬОГРАМІВ ДОРОГОЦІННИХ КАМЕНІВ.

На кораблі „Фльоріда" поліція в Ріо де Жанейро викрила й сконфіскувала 40 кг. дорогоцінних каменів, що мали бути перепачковані контрабандою до Европи. Скарб цей доручено перевести якомусь Равлеви Оттови, котрого заарештовано. Поліція веде строге слідство, щоб викрити решту шайки контрабандистів.

СПОСІБ НА ЧИСТОТУ.

Уряд Ґватемалі видав цікавий розпорядок. Чисті школярі будуть платити нижчу шкільну таксу, ніж брудні. Вчитель починає що дня лекцію від оглядин рук, вух, шиї. Стан чистоти записує і при кінці року дає загальну ноту. На жаль, діти не завсіди тут винні і ноту дістають скоріше батьки, що або не стежать за дітьми або не мають досить мила дома.

БОГАЧКА ПОМЕРЛА В НУЖДІ.

В куритибськім (Бразилія) шпиталі приміщено одну хору жінку, яка твердила, що є дуже бідна і що не може лікуватися власним коштом. Стан хорої скоро погіршувався і врешті вона померла. При випрятуванні ліжка знайдено в подушках згаданої нуждарки 4:342$000 готівкою. З документів виявилося, що називалася вона Гелена Посініковська, Полька з походження.

КАНАДА ПОДАРУВАЛА ПОЛЬЩІ 4 БУЙВОЛИ.

Канадійський уряд згодився подарувати Польщі чотири буйволи на скріплення невеликої останньої череди буйволів европейської породи, що знаходиться в Польщі. Канадійські буйволи мабуть поліпшують своєю кровною домішкою европейських буйволів, що чомусь звироднюються й вигибають.

ДОМАГАННЯ АВТОНОМІЇ ДЛЯ ГАЛИЧИНИ ВВАЖАЮТЬ „УКРАЇНСЬКОЮ ДЕМОНСТРАЦІЄЮ"

ЛЬВІВ. — Уся польська преса поставилась негативно до видвигненого сенатором д-ром Горбачевським домагання автономії для Галичини. Вона пише, що Українці чейже серіозно такого домагання брати не можуть, а його видвигнення є нічим іншим, тільки „українською демонстрацією".

„Курієр Львовскі" подає, що положення українського народу в Галичині є зрозумілим випливом тих політичних відносин, серед яких живе український нарід, маючи з одного боку над собою польську державу, а з другого советську Росію. Крім того, каже тасама газета, Українці не думають про автономію як „про форму співжиття з польською державою", а як про тактичний засіб боротьби з Поляками.

ВЕЛИЧАВЕ СТРІЛЕЦЬКЕ СВЯТО В СТРИЮ.

СТРИЙ (Галичина).—Ще весною минулого року завязався гурток з бувших Українських Січових Стрільців, що поставив собі завдання гідно відсвяткувати 20-літню річницю вимаршу У. С. С. зі Стрия. Це ювилейне свято відбулося в неділю, 16-го грудня. Розпочалося воно панахидою при великім здвизі народу. Ювилейна академія відбулася в „Народнім Домі", де вмуровано пропамятну таблицю в честь полягли У. С. С. такого змісту:

Українським Січовим Стрільцям
1914—†1934
За Україну, за її волю, за честь і славу, за народ.

Академію розпочато піснею „Червона калина". Бувший отаман УСС, д-р Шухевич, виголосив реферат про історію УСС, а ред. Шкрумеляк про культурно-освітні надбання УСС. Селянський мішаний хор з Дуліб відспівав чудово і по мистецьки стрілецькі пісні. Була дуже гарна деклямація „Приступ Степанівної в Карпатах" і багато інших артистичних продукцій.

УКРАЇНЕЦЬ ПАРОХОМ УЖГОРОДСЬКОГО ПРИХОДУ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — Аж 38 подань внесено на посаду пароха ужгородського приходу. Парохія є патронатом міністерства хліборобства. Епископ Стойка предложив міністерству для уділення презентації терно, зложене з одного священика Українця, одного Мадяра й одного „Русина". Надано презентуру о. Августинови Кущтанови, Українцеви, з чого ужгородські Українці дуже вдоволені.

НОВА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВА У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ. — Асоціяція Незалежних Українських Мистців відкрила 16-го грудня шесту з черги виставу в салях Наукового Товариства ім. Шевченка. Найбільшою атракцією вистави є один образ Грищенка, що мав недавно великий успіх на виставі в „Осінньому Сальоні" в Парижі. Крім цього виставлено ще його образи з подорожі по Еспанії.

„ПОКАЗ ЖІНОЧИХ МОДЕРНИХ ОДЯГІВ".

ЛЬВІВ. — Дня 16-го грудня влаштувала українська робітня „Труд" у салі театру Різнородностей „Показ жіночих модерних одягів". Все було на високому мистецькому рівні, від шляфроків і піджамок до шлюбних суконь, а в найскромнішій суконці пізнати було руку фахівця. Так пише про цю виставу „Парубок" у „Ділі", додаючи, що ціла імпреза була приготовлена дуже дбайливо. Тільки журиться цей „Парубок" тим, що тепер будуть робити нещасні мужі, коли їх жінки оглянуть ту виставу!

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ В ТУРЕЧЧИНІ.

СТАМБУЛ (Туреччина). — Зорґанізовано україїнький мішаний хор для популяризації української пісні на Ближчому Сході.

І Є ПОГРОМИ, І НЕМА.

МОСКВА (Росія). — Советські ґазети подають заяву советського комісаріяту для справ загранчиних, у якій заперечується поширені по світі вісти про жидівські погроми в Ленінґраді і Москві.

ЛОНДОН. — Жидівська Телеґрафічна аґенція подає за Бюром Райтера, що вісти про протижидівські розрухи в Ленінґраді й Москві були трохи переборщені. А жидівський кореспондент Аґенції в Ленінґраді не мав досі спроможности подати відомости про цю справу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕМА НІЧОГО ДАРОМ

Відомо, що запомогові організації конкурують з своїй роботі не тільки одна з одною, але й з ріжними асекураційними підприємствами. Асекураційні підприємства цього добре свідомі, і запомогові організації собі те чим далі, то краще зясовують.

У своїй конкуренції проти запомогових організацій асекураційні підприємства часто послугувалися аргументом дешевини. Мовляв, наша компанія дає обезпечення дешевше, як ваша запомогова організація. Аргумент цей справді дешевий, бо опирається він на закриванню певних фактів. Він закриває основний факт, що коли розрахунки премії в асекураційнім підприємстві спираються на тій самій табельці смертности, на якій спираються розрахунки вкладки в запомоговій організації, і коли вони спираються на тій самій процентовій стопі від інвестицій фондів організації, то вкладка, чи там премія, за такі самі права мусить бути така сама.

Коли між вкладками запомогових організацій й преміями асекураційних підприємств заходить якась ріжниця, то на це є важна причина. Колись запомогові організації спиралися на табельку смертности так званого конгресу запомогових організацій. Ця табелька виказувала смертність нижчу від тої, яку виказували асекураційні підприємства, і тому вкладки в „союзах" були нижчі. Нині цю табельку закинено й майже всі запомогові організації вживають такої самої табельки смертности, що асекураційні підприємства.

Друге жерело ріжниці це проценти від інвестиції. Колись інвестиції були кращі, і тоді можна було припускати в рахунках, що капітали організації принесуть що найменше 4 проценти. Нині цього вже припустити не можна. І нині всі розумні організації приймають такий процент, який тепер можна дістати від своїх вкладів. Щоб забезпечитися на всі боки, асекураційні підприємства, приміром, уже кажуть, що вони можуть дістати не більше як 3 проценти, та що через те вони підносять свої премії від нових поліс на півсема процентy. Запомогові організації ще мають надію діставати півчверта проценту.

Третя причина ріжниці у вкладках це ріжниця в добродійствах. Це є факт, який асекураційні компанії найчастіше закривають. Вкладка в запомогових організаціях буде більша тому, бо вона дає добродійства, яких асекураційна компанія не знає. Запомогова організація дає допомогу на випадок каліцтва й на випадок недуги. Вона складає народний фонд на допомогу вартісним народним цілям. Вона дає можність членам правити організацією через конвенції. Вона дає їм орган, часто навіть щоденну газету. Люди, котрим на цих добродійствах і правах залежить, радо за них платять.

О. Сновида.

КРІВАВА ФАРСА

Большевицькі часописи принесли вістку про арешт відомих українських комуністів: **Антона і (синів) Тараса й Івана Крушельницьких, Петра Дідушка, Юліяна Бачинського** і інших, менше знаних. (Найновіші, ще непровірені вісти доносять, що їх уже розстріляли).

Яке значіння цих фактів? Передусім для Росії — їх значіння очевидне. Їй, себто большевицькому урядови треба знайти офірних козлів, на яких можна було зіпхати вину за всі невдачі совєтського уряду і за вбивство Кірова. Бо признатися, що цього вбивства доконали саміж таки невдоволені серед большевиків, занадто велика компромітація для СССР. А знайти білогвардистів і контрреволюціонерів уже нема де: всі або на вигнанні або на тамтім світі. Хтож лишається? За царату в таких випадках відповідав Жид. Тепер — Українець... Ось причина арешту і розстрілу нової пачки Українців.

Дивним на перший погляд здається лиш те, що ціж Українці були вірні слуги большевиків. **Петро Дідушок,** бувший секретар Винниченка (як той був головою Директорії), скоро перекинувся на бік Москви і став навіть чекістом. Якo такому, йому доручали досить делікатні припоручення за кордоном... **Крушельницький Антін** — знаний бувший міністер УНР, поки УНР була в силі і мала фонди. Коли ті фонди зникли і впала сама УНР, покинув її бувший міністер УНР, Антін Крушельницький, щоби видавати у Львові, за гроші совєтського консуля, „Нові Шляхи", місячник, який захвалював Москву і все московське й ольовував все українське... **Юліян Бачинський,** колись заслужений діяч соціялістичний, автор знаної книжки „Україна - ірредента", бувший посол УНР в Америці, при кінці життя рішив, що він є большевик. Написав навіть в обороні Москви, брошурку, з якою його зловили в Польщі і засудили на рік вязниці. По виході з вязниці рішив, що його з радістю приймуть в СССР, а може зновy зроблять послом, лише вже совєтським, у тій самій Америці...

Не може бути і тіни думки, що ті люди задумували якесь повстання проти СССР. Бачинський був заповільним, залагідний вдачею, і завигідний, щоб йому хотілося підіймати якесь повстання. Крушельницький завше шукав гроша і вигоди, ішов туди, де міг знайти ту вигоду і ті гроші. Отже це, позбавлена всякого ідеалізму людина, яка сплямила себе зогидженням усього українського й ославленням усього йому ворожого, хіба в імя України проти большевиків не пішлаб. Ще менше Петро Дідушок, який, як нововипечений комуніст, хіба не з ідеалізму пішов до большевиків, отже і виступити прити них не міг. Усіх цих людей Москалі ліквідують просто тому, що вони **їм уже не потрібні.** Вже нема кого заманити тими людьми до совєтського раю; ніхто в нього вже не повірить серед Українців, отже пощо толерувати льояльних до совєтської влади „хахлів"?

Але для нас ця ліквідація має страшне, симптоматичне значіння. Жалувати за тими людьми не маємо чого. Хай за ними жалують їх приятелі, ті, яким вони служили проти України, себто московські большевики. Лише з жалем мусимо ствердити, що **їх смерть, чи інша кара, не принесе ніякого хісна українській справі.** Бо в будучности лунає голосно лише та смерть, якою вмерли **борці** проти большевизму. Вони лише (як напр. Хвильовий) умирали з проклаттям большевизму на устах; вони вмирали як герої, що не признавали чужої тиранії, і своєю смертю **заповіли нащадкам теж не визнавати її і з нею боротися.**

Інакше в цім випадку: тут упали **не борці** з тиранією, **а її слуги,** підніжки, льокаї, що чобіт ворога цілували і нищили все українське; що своїм авторитетом, віком і писанною баламутили „малих цих", захвалюючи їм чужий рай, зваблюючи на службу Москві, затягаючи їх на смерть. Це просто Мурини оті: „Мурин зробив своє, Мурин може відійти"... Трагедія української справи в тім, що забагато мала вона тих Муринів! А сучасникам хай це буде осторогою, що кінець льокая, хоч якби він Москві не вислугувався, буде все той самий: удар зі сторони ворога, погорда зі сторони власного народу.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПРО ДОМАГАННЯ АВТОНОМІЇ ДЛЯ ГАЛИЧИНИ

Як уже донесено в „Свободі", Українська Парляментарна Репрезентація видвигнула на парляментарний варшавський арені справу виконання міжнародніх зобовязань Польщі щодо надання Галичині автономії. В тій справі зложив відповідну заяву сенатор Горбачевський.

Щоб пізнати, як ставиться до цеї справи польська суспільність, вистарчить навести голос львівського „польського" часопису „Ґазета Поранна", в якім, у числі з 16-го грудня 1934 р., знаходимо таке:

„Найбільш ефектовною подією в сенатській конституційній дискусії був безперечно виступ сен. Горбачевського, що заповідав іменем Українців внесення „поправки" про територіяльну автономію земель, „заселених у більшости українським населенням". Внесення того внеску є несподіванкою. Аж до останньої хвилини українська сторона займала до ревізії конституції або нейтральне становище („нам все-одно, завжди зле"), або „алімінe" негативне, а то зпиводу головної засади реформи, що нею є скріплення суверенної влади президента і прерогатив уряду. Тому треба припускати, що хіба зовсім недавно запало рішення, щоб перейти до „діяльної співпраці" в творенню нової конституції, очевидно в цілях чисто тактичних і демонстраційних. **Внесок не має, самозрозуміло, найменших виглядів. Цілий вистріл сен. Горбачевського має в теперішній дійсности характер просто гумористичний.** Провінціяльна самоуправа, що є будь-що-будь розтягненням єдности держави, виступає в двоякій формі. Її можуть видушити від держави в критичній для неї хвилині як революційну концесію. Такого положення тепер нема. Інша самоуправа є вислідом еволюційного компромісу між державою і територіяльною ґрупою громадян.

„Держава, що передає на їхню річ низку свобід, робить це в переконанню, що не створює собі тим ніякої небезпеки. Такої забезпеки Українці не дають... Їх самоуправа булаб етапом відосередної ідеї, наставленої виразно проти держави".

ПРОТИМОСКОВСЬКИЙ ЗБІРНИК

„Журналь де Женев" видав книжку під титулом „СССР у Женеві". Є це збірник статей головного редактора Мартена і редактора для зовнішньої політики п. П. Бріке, спрямованих проти московського уряду та приняття його до Союзу Націй. Частину цих статей подавано українській пресі цілком чи у витягах, але цілість їх робить на читача безмірно більше враження. Всі вони перейняті великою ідеєю оборони поневолених націй СССР проти московського уряду, ідеєю зміцнення їх сил у боротьбі проти московського центру большевизму. В передмові Едвард Шапюйса пише: „Совєтський уряд тримає під своєю владою землі, яких населення в числі більш як 50 міліонів жадає волі і незалежности. Самі Українці числять 35 міліонів, Кавказ 10 міліонів і Туркестан 14". Він згадує далі про попередні та останні заходи перед вступленням Совєтів до Союза Націй оборонити поневолені нації від московського уряду і стверджує з сумом: „Все це забулося. Як Україна визнана фактично так і Ґрузія лишаються в неволі".

В цілій европейській пресі знайдеться небагато таких рішучих, послідовних та обґрунтованих виступів в обороні поневолених націй СССР, яким є цей збірник. Значна частина його статей присвячена Україні. Він починається статтею „Україна невральгічний пункт", і кінчиться українським меморіялом, поданим до Збору Союза Націй у вересні 1934 р. та спільним протестом поневолених націй, переданим до Союза Націй. Самій українській справі присвячено в збірнику 5 статтей. Але і в інших статтях говориться про Україну яко чинник вирішальний у загальній боротьбі проти московського центру большевизму. З великою увагою і зі знанням справи пишуть автори збірника також про Ґрузію. Проблему поневолених націй, а зокрема українську справу, ставиться в збірнику в загально-европейськім масштабі. „Український селянин не хоче комунізму, от факт, з яким Европа мусить числитися", пише п. П. Бріке. В статтях збірника піднесено вперше з поважної трибуни в Европі думку про фатальне значіння СССР для розвитку світової кризи, думку, якої перемога маглаб викликати небувале досі зосередження політичних сил Европи проти Московщини. Для тих чужинців, що займаються справою поневолених націй у СССР, збірник „Журналь де Женев", є незвичайно цінним жерелом ідей і фактів. З цього погляду його можна палко поручити всім Українцям на чужині, що намагаються дати чужинцям належну уяву про становище на Україні та про її політичне значіння для Европи. Цей збірник є справжнім підручником для інформування про становище України й інших поневолених націй СССР.

За мужню і розумну оборону України та інших націй під московським пануванням авторам збірника належиться найщиріша подяка. (Книжку можна набувати в редакції „Журналь де Женев", Женев, СЮІС).

(Укбюро. Женева).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЖОРСТОКІСТЬ? НІ, ЗАКОННІСТЬ.

Коли недавно тому світ охнув на вид жорстокостей, які поповнив сербський уряд, виганяючи мадярських селян, що поселилися були в Югославії, сербський міністер заграничних справ заявив у розмові з газетярами, що поступок сербського уряду зовсім оправданий, бо, мовляв, він законний.

Газетярі подали цю заяву в газеті, і між читачами цих газет певно було багато таких, що прочитали цю заяву в переконанні, що все в порядку, бо Серби зробили тільки законну річ.

ЯК ЦЕ РОБИТЬСЯ?

Якби вони були трохи більше застановилися над цим словом, вони були би прийшли до зовсім іншого висновку. Передовсім, слово „законний" трохи інакше, як слово „собака", „осел", або „міністер". Про нього не знати, де воно живе, чи воно їсть траву чи мясо, і чи має волос чорний чи сірий. Його не можна ані вчути, ані побачити, ані занюхати. Воно означає щось таке, що властиво існує тільки в людській уяві.

Що властиво значать слова: поступок сербського уряду є законний? Через що поступок сербського уряду законний? Через те, що сербський законодавець так сказав. Мадярські селяни, котрих вигнано з Сербії, при владі цього закона непричетні. Їх видав сербський король-диктатор, чи сербський парлямент. Вони сказали, що ми цього хочемо, і на тій основі селян вигнано з Сербії. Отже сербський міністер повинен був сказати: Ми, Серби, сказали, що виженемо мадярських селян з краю, як нам подобається, і тепер ми вигнали.

Та якби він так був сказав, то було би кождому ясно, як це сталося, що мадярських селян вигнано. Та сербському міністрові не про це йшло, щоб це розкрити. Йому йшло про те, щоби справу закрити. Щоби замісць сербського „мені так хочеться", з яким люди могли не годитися, було сказано щось таке, що з тим читачі могли би згодитися. Тому він не говорить про річи, які можна побачити, понюхати, або почути, а про річи невловні, невидні. Про законність.

Хто хоче вміти читати по суті того роду заяви, той мусить навчитися передовсім переводити того роду заяви на мацальні вчинки живих людей.

ГАРНИЙ ПАРАВАН.

Так званих абстрактних слів, себто слів, які означають такі річи, що їх змислами не можна схопити, якраз на те й часто вживають, щоби гідлюрити справи, яких вони інакше не попиралиб.

Ось в Америці засновано недавно організацію, що зветься Ліга Американської Свободи. Маємо тут у назві два такі абстрактних слова, що прекрасно надаються для закриття правди. Перше таке слово це „свобода". Це велике слово. За ним можна сховати дуже багато. За словом „американський" теж можна сховати багато.

Тому треба питатися: що практично хоче доконати ця „ліга американської свободи"? Каже вона, що хоче захоронити права до праці, зарібку, ощадностей, набування власности. І це все виглядає дуже гарно. Але чи говорить вона щось про охорону робітника при праці? Чи говорить що про охорону ощадностей перед біржевиками? Чи говорить щось проти позичкових пажорів? Нічого. Ні слова. Зате тоді стоїть ця ліга зі своєю гарною фасадою „американської свободи"?

Іван Марек.

ЗЛОДІЙ.

(Гумореска зі словацького).

На Словаччині ходить молодь по селу, щоб собі знайти забаву. Насамперед хлопці собі гарно заспівають, йдучи широким ланцюгом із долішнього кінця села на горішній. Потім розійдуться, або до милої під віконце, або мішати тернівки, чи підкладати під сливоводию, до сушарні або до коршми. Відповідно до пори року та як пригодиться.

Часом хлопці й зажартують собі. Це бувають звичайно такі підпарубочі, що на самих збитках. А на такі збитки вже заздалегідь мають виправдання: „Чому не зробити би якогось жарту? Вжe в нас давно нічого не сталося!"

І так одного дня сталася в селі Мезарську така пригода:

Хлопці Франко Кашина і Осип Гуменяк були великими приятелями ще зі школи. Ходили разом вибирати птахів, обтрясати груші, на луках вганяли за чмелями. Та відтоді, як господар Іван Ґулівар вишкварив їх батогом по литках, що йому на Молвах обтрясли вчасні грушки-дулі, їх приязнь іще більше закріпилася. Та вони присягли пімсту.

Ґулівари мали при дорозі комору. Під стріхою в стіні було віконечко, щоби туди могли ходити коти на миші. Комора була повнісінька добрих річей: горшки масла, тернівки, мід, овочі. Тепер Ґулівари сховали там зарізану безрогу. Кашина й Гуменяк знали це добре.

І придумали хитрий плян. Кашина зловив десь молодого песа та вкинув його крізь віконце до Ґуліварової комори: „Відплачуся я йому за те, як він нас батогом вишвигав!"

У Ґуліварів не знали нічого. Вже давно всі спали. Та господар скоро пробудився і вийшов із хати. Нараз почув якийсь дивний шелест із комори. Злякався: „Боженьку, злодії!" і в голові промайнула йому думка, який цей світ циганський та розбійницький. „Не піду там, а то ще хто мені кине цеглою в голову". Побудив дома всю родину, зодягнувся та побіг по сільського поліцая Антошка Піпасара. Той жив у третій хаті.

— Антошку, скоро ходіть до нас, у нас є злодій!

Поліцай узброївся в стару пістолю, яка не далася навіть натягнути, та ще встромив у кишеню ніж. Бо, щоби так прийшло до рукопашного бою?

Як дійшли до комори, було чути якесь хрупання. Ґуліварови забилося серце, та він подумав у душі падькав: „Падонька, вже по ковбасах і в жнива не буде що дати женцям до сосу". Одначе й ворохнувся, ба ще й притулився до стіни, думав собі: „А що, колиб так звідтам бухнуло?"

Поліцай Піпасар був запальчивіший. Таж служив при канонірах, чогож буде боятися хлопа? З урядовою силою застукав до дверей: „В імени права арештую вас. Вийди, потворо, звідтам, хтоб ти не був!" Пістолю держав у правій руці, тиснув, щоби вистрілити на пострах, та воно не йшло. Тому бодай застукав до дверей.

Злодій у коморі перестав заїдати, одначе не відзивався. Та нараз почулося щось наче слабе скомління й шкрябання до стіни біля віконечка.

Поліцай додав собі відваги та відчинив двері. Ледви в них зявилося світло, песик загавкав і скочив до отвору. Та при цьому зачепив за путню, в якій Ґулівар мав намочені ковбасини, щоби начиновати їх мясом. З того в коморі зчинився великий галас. Поліцай та Ґулівар думали, що тут Бог зна скільки злодіїв, тому щосили побігли до хати.

Колиж знову відважилися до комори, вже всі ковбаси, ковбасяники, кишки та фляки лежали порозтягані по стежці, дивно понищені.

Відтоді пропала слава поліцая Антошка Піпасара. А люди часто насміхалися з нього: „Дядьку, підємо на злодіїв?"

ГОСПОДАР ХАТИ.

(Індіянське оповідання.)

Спречався батько з сином, хто господар хати: чоловік чи жінка?

Син казав, що чоловік, батько навпаки.

А що син не дав себе переконати, батько сказав:

— Виберешся по краю на мандрівку. Даю тобі віз із парою коней та сто курей. У хатах, де переконаєшся, що господарем є жінка, лишиш курку. Там, де господарем хати є чоловік, лишиш коня.

Син вибрався в дорогу. Небаром ствердив, що число курей все меншає, зате не має іще нагоди подарувати коня.

Як уже роздарував девятьдесять курей, доїхав до самітного сільського господарства та спитав, хто тут господарем.

— Самособою, що я, — сказав господар, підсміхаючись.

Жінка потвердила чоловікові слова.

— Добре, — сказав мандрівник, — вибери собі одного з моїх коней.

Господар, підумавши, сказав:

—Дай мені сивого.

Ледви це сказав, як жінка взяла його на бік і завзято стала про щось переконувати його. Селянин приступив до мандрівника та сказав:

— Ні, радше дай мені карого коня.

— Маєш курку!—сказав мандрівник, затяв коні та вернувся з порожнім возом до дому.

$200 ВІД „НЕЗНАНОГО" НА КОЛЯДУ.

Редакцію „Свободи" відвідав один з наших найстарших громадян-піонірів, родом з Леквіщини, що живе в Америці понад 40 років. Висказуючи свою радість з приводу розвитку У. Н. Союза, при якого заложенню він теж був, як і зпиводу розголосу, якого набрала українська справа в Америці, та радіючи тим, що український нарід піднімається вгору, зложив $200 як сьогорічну коляду, призначену для рідного краю. Шановний жертводавець заявився за те, щоб не оголошувати його імени, ні місцевости, з якої походить. Жертву передано до Обєднання й розділено її з волею жертводавця на такі цілі: По $25: Рідна Школа, інваліди, часопис „Наш Лемко", „Музей Визвольної Боротьби у Празі", сироти і вдови по полеглих жовнірах Української Армії, письменники і новий твір Архипенка для Національного Музею у Львові. А далі: Захоронка у Львові $15, політичні вязні $10. Разом $200.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

К. Х., Дітройт, Міш. — Дописи у тій самій справі вже одержали попередно від іншої особи.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ЩО НЕ МОЖНА ПИСАТИ В ГАЛИЧИНІ.

В підгаєцькому повіті належить до свідомих сіл також і село Богатківці, що розтягається на лівому березі ріки Стрипи. По середині села на згарищах спаленої церкви під час війни громадяни збудували в 1933 році нову церкву. Недалеко від неї стоїть гарний мурований дім читальні „Просвіти", в якому містяться бібліотека, театральна саля і крамниця коооперативи.

За селом на горбочку видно хрест цвинтаря, на якому є теж могила У. С. С. Кожного року перед Зеленими Святами молодь села підсипує цю могилу. Та в 1934 році польська влада заказала поправляти стрілецькі могили. Не зважаючи на те, молоді хлопці перед Зеленими Святами пішли нічю на цвинтар підсипали й одерновували могилу, а на місце знищеної поліцією таблиці прибили на хрест нову таблицю з написом: „За волю борців України". Це було нічю, а заледви сонце викотилося на горизонт, а вже польська поліція з наженими багнетами ходила по селі й арештувала молодих хлопців, що підсипали стрілецьку могилу. Всіх арештованих запровадили ці гайдуки до поліційної станиці, що міститься в селі на фільварку. Повязали ланцюхами руки, ноги й покидали на землю як собак. Тоді почали ці варвари катувати закованих, при чому верещали „маш Україне".

Плач і лемент катованих несе по селі. Хтось ударив в церковний дзвін на тривогу. Нарід збігся під церкву. Хтось крикнув з юрби: „Всі на поліцію! Не даймо катувати невинних дітий!" Мужчини, жінки і малі діти з криком „геть з Ляхами" побігли в сторону постерунку. Поліція вийшла напроти селян з крісами, готовими до стрілу. Юрба здержалася. А коли дався чути з поліційної кімнати лямент „Люди, ратуйте!" — мами й батьки кинулися на поліцію, розбоїли її, а опісля звільнили своїх дітей з увязнення.

Потурбована поліція не робила з цього ужитку. Чому? Про те ніхто не міг довідатися. Віддала лише під суд уже й без того скатованого парубка, 21-літнього Мирона Якимця, обжалованого вже за те, що знищив польського вірла. За свідків дала поліція мазурських дівок, що присягли фальшиво й того свідомого хлопця запхали до тюрми. Отже є правдивий образ з тих гараздів, що їх має наш нарід під польською владою.

Родіон Сліпий,
Стемфорд, Конн.

НАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ІМЕН.

Нанкінський уряд оголосив поклик, щоб усі Китайці позбулись поганої моди прибирати европейські імена. Відомо, що китайські емігранти до Америки, подібно, як наші, наслідували англійські імена, забуваючи рідні. Тепер мусять вернутись до народньої традиції.

КОЛЯДИ
і
ЩЕДРІВКИ
на
РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕННЯ
з додатком пісень
СТРАСТНИХ ВОСКРЕСНИХ І ІНШИХ ПІСЕНЬ ЦЕРКОВНИХ
Ціна 35 центів.
Замовлення і гроші слати до:
„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Передвиборча пригадка.

Українці міста Нюарку й околиці певно памятають, що місяці грудень і січень, — це місяці вибору делеґатів, або радних до місцевої Центральної Ради, що вибори урядників до Ради відбуваються при кінці січня. Треба признати, що наша Центральна Рада в останнім році вивязалася зі своєї задачі дуже добре, бо хоч були тертя та перешкоди, вона перевела багато справ не лиш місцевого характеру, але й такі, які торкалися цілого українського суспільства, як: віче в справі голодуючих, „Теґ Дей" на допомогу потерпілим від повені і т. п.

Надходить новий рік, а з ним нова праця. Мусимо глядіти, щоб той новий рік був ще успішніший, а нова праця ще більше видатна. До праці, як звісно, потрібно людей характерних, людей діла. Тому кожда організація най вибирає на делеґатів-радних людей свідомих та згідливих, які потрафлять у гурті працювати.

До Центральної Ради повинна обовязково належати кожда українська організація. Треба зрозуміти, що, належачи і працюючи спільно для загального добра, нікому тим ніякої ласки ніхто не робить, тільки виповняє свій суспільний обовязок і виказує свою зрілість. Крім того одинцем ніколи нічого не діпнемо. Або всі разом, скупченими силами, ставмо спільний фронт і попираймо свої домагання ділами, або перестаньмо себе дурити, наставмо свої шиї під ярмо, а тоту другу часть під бук, тай чекаймо, що дальше буде. Коли ми хочемо ярма, то не нарікаймо потім, що воно тяжке; а коли хочемо бука, то не кричім потім, що болить.

Всі знаємо, що одна і тасама біда всіх нас гнобить і що тільки спільними силами тої біди зможемо позбутися. Перед нами величезне завдання, яке можна сповнити, тільки треба доброї волі і злучених сил.

Тому в 1935 році хай ніког в Централі не бракує; хай кожда організація вибере собі репрезентанта-радного до Центральної Ради негайно, а всі радні най зійдуться 28-го січня (про що буде ще оголошено) на Січову Галю та виберуть зпоміж себе уряд до Ради.

Подав за Центральну Раду в Нюарку:

адв. В. Кузьма.

РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ БИЗНЕСМЕНІВ міста Нюарку приготовляє РІЗДВЯНІ КОШИКИ з поживою для тих українських родин, котрі в теперішню пору знаходяться в недостатках.

До тепер на ту ціль зложили: Тов. Українських Бизнесменів $50.00, робітники Perfect Laundry $10.45, Іван Штоґрин, предсідник Perfect Laundry $10.00. Разом $70.45.

З добровільними датками на цю ціль просимо зголошуватися до предсідника Тов. Укр. Бизнесменів: 304-5

JOHN SZTOGRYN,
c/o PERFECT LAUNDRY CO., Inc.,
51—57 Mc WHORTER ST., NEWARK, N. J.

Бажаючі помочі родини зволять зголошуватись до завідателя крамниці:
RUSALKA MUSIC & BOOK CO.,
11 CHARLTON STREET, NEWARK, N. J.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Ганна Романчич у Дітройті.

Наспіла телеграма до п. Драпакової, членкиці від. С.У.А., що приїжджає до Дітройту п. Ганна Романчич, яка була делеґаткою на Жіночім Конгресі у Станиславові минулого літа і яка подорожувала по Европі та рідному краю, а тепер вертається до Канади.

Другої днини рознеслася вже вістка через радіо, що цього таки вечора, це є 16 грудня, п. Ганна Романчич говоритиме про свій побут в Европі в Ґілберт галі. Зібралось коло чотири сотки слухачів. Присутні членкиці вибрали п. М. Беківну і п. Ю. М. Шустакевич до переведення цього, так сказатиб, віча.

Нам, жінкам, що не мали своєї делеґатки на Жіночім Конгресі, невимовно цікаво було почути живе слово від учасниці, зґаданого Конгресу. Поза справоздання, що були поміщувані свого часу у „Свободі", нічого більшого ми не чули. Делеґатка з Канади розповіла багато цікавих ріжних помічень з тої подорожі. Також згадала, які великі приготування ждали „делеґаток з Америки" і яке розчарування опанувало самих впорядчиць Жіночого Конгресу, як тих делеґаток не діждалися.

Бесідниця навела і цей факт, що ми, жінки в Америці, не доцінюємо нашою працею цій посвяті, з якою наші сестри в краю працюють для добра жіночих організацій. Ми тут у великих вигодах, маючи трамваї, авта, тепленькі приміщення і т. д., а всетаки потисне мороз, чи дощ, чи сніг і вже нас не витягнеш з хати (це як кого!), а там — говорила бесідниця — я бачила шістдесять-літніх бабусь, що в поході маширували бадьоро у літній спеці сонця, радіючи, що настав „їх" день.

Другої днини відбулася ще окрема, скромна, але приємна, гостина у п. Салович, членкиці 16 іддїлу. Цю гостину влаштовано для привіту п. Ганни Романчич. Також її витали відділи СУА в Гемтремк, а то: 26 і 5.

Всі ми тішились нею, ставили їй безліч питань, на які вона терпеливо відповідала. Всіх нас загрівала вона до витревалости і до праці; головно звертала увагу на це, що не можна кидати організації, коли вона захитана, а навпаки, всі ми повинні її сильно піддержати і не дати пропасти праці, яка велась уже стільки літ.

Всі ми прощали її щиро та дякували, що не минула нашої хати.

Ю. М. Ш.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Як і попередніх років, при участи всіх братств, сестрицтв і товариств наша громада відсвяткувала Свято Державности в день 4. листопада 1934. Свято започатковано панахидою по полеглих борцях за волю України. Святочний концерт відбувся вечором в українській галі. Його відкрив втупним словом п. С. Дембіцький. Підготовкою концерту як і виготовленням програми занявся п. Стецик. Хорові точки хору „Бояна" як і діточого хору з сольові співи п. Романця і панни Куник, спільно зі святочною промовою п. В. Кедровського, декламацією пані Стецик і акомпаніяментом панни Олени Гаврилів причинились до піднесення духа всіх присутніх, чого доказом є переведена збірка на інвалідів.

Збірка підчас панахиди виносила $5.50. По $5: Сестр. Неп. Зач. Пресв. Діви Марії, бр. церковне, тов. Січ, від. У. Н. Союза, бр. св. Николая, бр. св. Василя, від. У. Н. С., Жіноча громада, П. Гаврилів; по $2: С. Дембіцький, С. Каня; по $1: р-р Ю. Андрейко, Текля Гаврилів Зіна Дембіцька, Т. Гавриш, о. М. Лисяк, Віра Лисяк, О. Федишин, І. Благий, І. Ваверчак, Т. Космина, М. Фенчинський. Дрібними жертвами $25. Разом $80.50 — Розхід виносив $25.44. Відіслано до Обєднання $54.56.

Присутній.

ЩО КУПУВАТИ?

(ВИТНІТЬ СОБІ ЦЕЙ СПИС).

КАЛЕНДАРІ КНИЖКОВІ:

У. Н. Союза ... 45 ц.
Українського Голосу ... 45 ц.
У. Фармера ... 40 ц.
Сиротинця ... 40 ц.
Точила (веселий) ... 35 ц.

КАЛЕНДАРІ СТІННІ:

Гайдамаки ... 25 ц.
Козаки з походу ... 25 ц.
Гуцул з вівцями ... 25 ц.
Шевченко ... 25 ц.
Франко ... 25 ц.
Різдво ... 25 ц.
Діти коло фігури ... 25 ц.
Українське Весілля ... 25 ц.
На солодкій розмові ... 25 ц.
Українська дівчина ... 25 ц.
Молода Українка ... 25 ц.

10 календарів за $2.00.

Є ще інші українські стінні календарі 100 за $12.50 з пересилкою.

ДАРУВАТИ НА СВЯТА:

201 Укр. Народних Пісень на пяно і до співу ... $2.00
Бог Предвічний, збірник коляд на пяно ... 75
Думка і Серенада Гайворонського на скрипку з пяном ... 50
Лемківський Співаник, 1000 пісень з нотами в оправі ... 5.00
300 міжнародних танців (вальци, польки, коломийки, козачки, чардаші і т. п., на скрипку ... 2.00
128 Пісень і танців на скрипку ... 1.50
Гайдамаки, люксусове видання, ілюстроване ... 5.00
Твори Архіпенка, ілюстровані, пояснення по английськи і по українськи, ціна була $4.00, тепер ... 1.00

РІЗЬБАРСЬКІ ВИРОБИ:

Писарський сет ... $7.50
Годинник ... 2.95
Ручка до пера ... 50

(Спеціяльний каталог на гуцульські вироби даром).

РЕКОРДИ (КОЛЯДИ) ПО 50 цнт.

27068 Во Вифлеємі, Бог Натуру ... 50 ц.
27077 Сійся, родися ... 50 ц.
27110 Рождество Твоє. Йордан ... 50 ц.
27155 Дивная новина. Херувими ... 50 ц.
27195 Вселенная. Ірод цар. — Хор .. 50 ц.
27196 Небо і Земля. Нова радість. — Хор Бандурист, дір. Кириченко 50 ц.
27199 Добрий вечір. На Йорданській 50 ц.
27200 Бог ся раждає. Радість нам .. 50 ц.
15549 Бачить Бог. — Квартет ... 50 ц.
21001 Колядники (скеч) ... 50 ц.

Всі рекорди нові. Гарантуємо.
Хто візьме всі 10 нараз дамо за $4.00.

НОВІ РЕКОРДИ ПО 60 ЦЕНТІВ:

27328 Вальс Ольга. Танець Мазурка.
27327 Танець Ворона. Танець Лугом.
27326 Красна до окола. — Голутяки.
27325 Танець для добрих людей.
27324 Чіпець продала. — Жуковський.
27328 Роман воли пане. — К. Гнаткова.
27317 Туга за краєм. — К. Гнаткова.
27316 Танець Бабуся. — Гармонія.
27314 Великий дифренс. — Жуковський.
27306 Десять параграфів. — Жуковський.
27305 Фамерська Коломийка.
27304 Шлюб сироти. Бідна наймичка.
27301 Чудасія. Чорник. — Дует.
27302 Пісня невинного арештанта.
27297 Надвірна Коломийка. — Пізьо.
27294 Рузя качки заганяла. — Пізьо.

РЕКОРДИ ДО ТАНЦІВ АВРАМЕНКА:

27252 Аркан—Козачок.
27253 Гонивітер—Герць.
2754 Журавель—Катерина.
27255 Гопак колом—Гаївка.
59057 Подільський Козак.
59030 Метелиця.—Чегеринський Гопак.

РЕКОРДИ ПО 35 ЦЕНТІВ:

(Всі рекорди нові і на два боки грають)
27020 Щасливий і Веселий, вальс.
27031 Ой під вишнею — спів.
27043 Дід рудий, баба руда — комічна.
27048 В хаті свекрухи.
27057 Соколи, соколи — спів.
27077 Пішла мати на границю — комічна.
27086 Черні очи, як терен — спів.
27092 Родимий краю — спів.
27100 Думка і коломийка — танці.
27103 Біду собі купила — спів.
27105 Їзда на европляні — спів.
27112 Як я дібрався до Америки. — Спів і гармонія.
27118 Погані часи. — Ланцманка — спів.
7125 Верховино. — Де Дніпро наш — хор.
27130 Така її доля. — Карі очи — спів.
27133 Ойлетіли білі гуси — спів.
27142 Допитався.—„Ват ду ю сей" — ком.
27147 Помарніла наша доля — спів.
27158 Було тай нема — комічна.
27173 Старосвітська коломийка — танець.
27174 Толока. — Зводники — комічна.
27180 Пісня про жовніра — спів.
27184 Лобода. — Престріт — комічна.
27188 Жива. — Бувай здорова — комічна.
27193 Кажуть люди. — За горами — спів.
7194 Віють вітри.—Ой там у лісі—сопран.
27203 Весілля з Пенсилвенії — сценка.
27211 Пан виборний — комічний дует.
27229 Чумак. — Баламути — свист сольо
27230 Баламути. — Порпури — тріо.
25263 Похорон жовніра — спів.

КОМІЧНІ РЕКОРДИ по 35 цнт.

59066 Шндар і Шинкарка.
56067 Забава в корчмі.
27170 Фіксований чоловік.
27149 Старий як малий. Вдовиця.
27184 Пристріт. Лобода.
27168 Старости, ч. 1 і ч. 11.
27102 Сватання. Ой весела я.

РЕКОРДИ ДО ТАНЦЮ по 35 цнт.

59061 Коханка. Українська ніч.
18138 Французька полька.
18187 Хлопський краковяк.

ЧАРДАШІ по 35 цнт.

24028 Кошицький чардаш.
24051 Новий шариський чардаш.
24106 Воєнський чардаш.
24148 Млинарський чардаш.

12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 ЦЕНТІВ:

70009 Вертеп, зложив і відіграв П. Гуменюк і орхестра.
70013 Слава во Вишних. Всячеськая. — Хор.
68890 Свята Вечера, в старім краю.
68891 Йордан в старім краю.
68888 Призри, о Маріє (Закарпатська).
68897 Святий Вечір в старім краю.

ЗВІНКИ Р(ОЛЬКИ) НА ПЯНО по 60 цнт.

41 Бог Предвічний.
42 Христос родився.
80 О хто, хто Николая любить
81 Назарета.
82 Пречистая Діво.
83 О. Богородице.
84 В силі Надії.

УКРАЇНСЬКІ ЦУКОРКИ ЗІ ЛЬВОВА.

Роздавати дітям на Николая. Одна пачка 50 цнт.; 14 пачок за $5.00.

Радія маємо від 16 долярів вгору.

Лямпки до радій продаємо по зниженій ціні. Даємо 30% опусту на всіх лямпках. Не платіть ніде більше, коли Вам радіо попсується, закличте нашого механіка.

КАРТКИ І ЛИСТИ НА СВЯТА:

12 карток з пересилкою ... 50 ц.
Листи по 10 ц., три (3) за ... 25 ц.
Карточки з віршиками, 12 за ... 50 ц.
Карточки (буклетс) з верш., 12 за ... $1.00

Жадайте повного каталогу на рекорди і ноти.

За всім пишіть:

SURMA
103 Ave. A,
МІЖ 6-тою і 7-мою УЛИЦЕЮ
NEW YORK, N. Y.
Dry Dock 4-3752
ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

З ПЕРЕД 20 ЛІТ.

ВІДОЗВА ЦАРСЬКОГО УРЯДУ ДО ГАЛИЧАН.

Свого часу оголосив академік Сергій Єфремів в „Україні" (1924, 1—2 ч., 178 ст.) цікавий маловідомий документ: „Відозву царського уряду до Галичан". Інтересний він не лише своїм змістом, а й мовою. Росія, що на самім початку війни подбала за здушення українського життя, зокрема закрила в Києві всі українські часописи, не лякалася свою відозву надрукувати українською мовою. Ще один доказ на те, що в політиці кожний засіб добрий, коли веде до цілі.

Ось текст цієї відозви:

„Наші закордонні брати!

„Наступив великий час, — час борби славянства за свою будучність.

„Кождий, в кім пливе кров славянства, в тую святую для нас мінуту, повинен оказати ділу борби щирую поміч в зависимости від свого положення — щоб доказати свою духову силу нашего великого племени.

„Австрия начала війну против славянства, в рядах своїі армії поведе против славян тиж же братів славян.

„Австрійські русини і чехи мають підняти оружіе против своїх братів?

„Вспомніт, братя, цілу історію борби Росиі на Балканьскім півустрові.

„На вістрях руских багнетів була принесена свобода Болгарії.

„Великою для нас буде нагородою, если тіже багнети в теперішній борбі принесуть свободу независимій чешскій державі і зеднають всіх Сербів в королевство.

„Беручісь за оружіе в війні не Росиею початій, Росия бере велике історичне діло славянства і кождий славянин, в якій би армії не був, не ворог нам, а брат і друг.

„Австрія в моменті теперішнім не поскупить для Вас, братя, заманчиві обіцянкі і буде обіцять Галичанам і Чехам то, чого Ви без успіху домагались в мужій і правильній борбі.

„Щоби перетягнути на свою сторону, Австрия говорить Вам, що при успіху Росия зробить для Вас тількі то, що заложить Богемскую губернію.

„Лож—лож—лож!

„Братя славяне, як тількі зійдуть ся армія руская и австрійская, кидайте оружія і ідіть до нас і зеднатися в тій великій борбі славянства против германизму!"

Як видно з цієї відозви, російський уряд не пробував навіть щось обіцювати Українцям; хотів промовити до нас загальними категоріями славянства, а коли й говориться там про окремі славянські держави, то лише про сербську й чеську. Колиж лише поталанило Москалям зайняти Галичину, розпочали русифікацію, не признавали української мови, „забуваючи", що на початку війни самі її вживали.

Самаж проклямація, мабуть переклад з російського, видана нехайною мовою, з силою друкарських недоглядів, була призначена на розкидування з літаків по українській території.

Є. Ю. П.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член бр. св. Николая, від. 175 У. Н. Союза в Дітройт, Міш., складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $35, котрий став мені великою помічю у моїм калітстві. Бажаю У. Н. Союзови якнайкращих успіхів. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Онуфрій Буката.

Семен Семенович Рокитин.

КЕРТИЦЯ

(Большевицька гумореска).

Приятелі, кажу вам, що це правда й поправді ці рядки треба би спрятати в якийсь архів правних і суспільних наук, а не до новелі. Та що вдієте, коли я лише бідний новеліст. Або може ці рядки треба би видрукувати в якімсь популярнім збірнику народньої освіти, бо в ній сама поука, як треба жити та працювати, щоб чоловік перебився крізь життя.

Аладіон Порфірович Сомйотин був поважаний чоловік, що не було йому ніде пари. Передовсім мушу вам сказати, що в урядничій клясі займав він визначне становище, що цілі груди його сяли від ясних усміхнених ордерів. Дядько Аладіон був могутній, і що він сказав у Самарії, це потвердив і гордий імператорський Петроград. Коли Аладіона питалися, як дійшов на таке знатне місце, він відповідав:

— Я роблю так, як інші думають, а сам зовсім не думаю. Це, приятелі, тайна й нічого іншого. Ні, голубчику, я не маю ніяких думок. Мав я, як був молодий, та тепер, братіки, такі часи, в яких не вільно мати своїх думок. Головне: чесна праця.

Аладіон був завзятий противник усіх реформ. Які, ради Бога, реформи!

Реформи поправляють те, що слабе, а в нас нема нічого слабого, голубчику, крім тих поганих кадетів і подібних людей. Хай прокляті будуть, не дадуть чоловікови спокою. Які перестарілі їх реформи! Це, що слабе, нема змислу реформувати, бо й так пропаде. Марнування часу. Їм, голубчику, треба вівса, справжнього вівса, хай їдять і все буде в порядку... Та прийшов тяжкий час революції. Нараз пропав Аладіон. Ніхто не знав, де він. Зрештою, в тих часах ніхто й не вів рахунку, де є якийсь Аладіон Порфірович Сомйотин. Перші наскоки революційного війська хотіли і його післати на той світ, а пізніше забули про нього. Просто — нема його.

Пропав нещасний Сомйотин. Шкода, говорили, він добре служив би. Добрий службовець, вгинався бух, куди вітер віє. А так, бідний Аладіон уже лежить собі десь у холодному гробі... Хто зна де...

А Аладіон дійсно лежав у холодному гробі. Було тут багато неправдоподібного, та дійсно так було: Як лише вибухнула революція, Аладіон сказав своїй жінці:

— Іду я, моя мила, на мою малу посілість...

— Бог з тобою, Аладіоне, там також тебе можуть схопити...

— Надіє Петрівно, ти все говорила нісенітниці, тай тепер говориш. Начеб то Аладіон не навчився слухати! Піди ти, дорогенька, зі мною, а побачиш, як я вмію слухати.

І прийшли до Свердловська, села віддаленого яких сто пятьдесять верств від Самари. Там іще було спокійно, та Аладіон не вірив у той спокій. Він сказав жінці, що давно подбав про те, як йому врятуватися.

— Ти, жінко, останься в хаті, переодягнися за мужичку, а я, голубко, піду до гробу...

— Сонце моє, Аладіоне, який гріб, де тобі ще до гробу...

Алеж, жіночко, я не вмру, лише покладуся в гробі, знаєш, у цьому великому гробі, з отвором до неба... Ти ніколи ні могла зрозуміти, чому я ставлю гріб з отвором, а тепер побачиш...

Сказав це Аладіон і пішов у гріб, забрав зі собою шинки, хліба, горівки й інших „потрібних річей для кожного правдивого горожанина", підніс із великим трудом віко та ввійшов у гробницю, живцем закопався...

Революція лютувала, вдерлися і в Сомйотинову хату, та там нікого не знайшли, лише бідно зодягнену „наймичку"

— Де господар?

— У гробі, давно пішов у гріб!

А нічю „наймичка" виходила до гробниці, застукала двічі-тричі в плиту, після чого відзивався голос:

— Це ти, моя дорогенька?

— Я, Аладіоне, якже там тобі, голубчику?

— Добре є, трохи горівки, трохи шинки, знаєш, дорогенька, чоловік потребує їсти... А як там з революцією?

— Ще здорова...

— Коли так, то я мертвий.

Пройшло багато часу.

— Як там з революцією?

— Воюють.

— А чи хора?

— Так.

— То я міг би видужати та воскреснути з мертвих.

І Сомйотин став насамперед виставляти голову з гробниці, а помаленьки, насамперед руки, вкінціж вилазив нічю, пізніше уже і в день.

Тепер він, кажуть, комісарем права в Самарі, а зовуть його „воскреслий Аладіон".

(Переклав М. Н.)

ВІЙНА І ГОСПОДАРСТВО КОЛИСЬ І ТЕПЕР.

(УП) Военна історія вказує на те, що давніше війни велися так, щоб самі себе оплачували. Це було й засадою давніх воен. Але навіть при цьому способі ведення воен вони були звязані до певної міри з господарством, яке могло задоволити принаймні найпекучіші потреби воюцтва. Ведення війни без господарства було абсолютно неможливе, бо вже навіть сам виріб тодішньої зброї був певною господарською чинністю. Одначе давно не здавали собі з того справи так, як це тепер є, бо давно не було й господарства в нинішньому розумінні того слова. Тоді не було індустрії, а були лише ремісницькі обєднання, які дбали в першу чергу за задоволення своїх потреб та свойого найближчого окруження. Тому давно не було можливим мобілізувати господарство для ведення війни або його з тією метою розбудовувати.

Розвій ремісництва до розмірів індустрії відповідає такомуж самому чисельному зростови армій. Чим більші армії, тим тяжче повести війну так, щоб вона сама себе оплатила, бо неможливо є проживити армію засобами занятих ворожих земель та достарчити їй відповідну скількість зброї. З другого боку, брак добрих шляхів не давав змоги засобляти більшу армію припасами з вітчини. Це тепер повністю усунено розбудовою добрих доріг.

У 18. столітті ще не було можливо виставляти армії, як це тепер є, бо не було індустрії, щоб засобити її зброєю і боевим матеріялом. Винахід парової машини змінив техніку. Сталося це в добі французької революції, коли на зміну абсолютних монархій прийшла демократія, себто панування маси. Ця доба маси не минула ще й досі. Вона витворила не лише масове політичне життя, але й економічне. На місце ручної роботи прийшла масова фабрикація товарів машинами. Це сталось і з фабрикацією зброї. Розвій техніки стягнув людність із сіл до міст, де були фабрики. На початку 19-го століття почато вводити в життя принцип обовязкової військової служби для всіх горожан держави. На службу маси перейшла також продукція книжок та газет, дальше фільм та радіо.

Збройна техніка мусіла також припасуватись до маси. Винайдено скорострілі, скорострільні гармати, гази, тенки і т. п., одним словом, усе, що було потрібне до масового вбивання людей. Чим більші армії, тим більше бої стають боями матеріялу і тим більше господарство мусить підчинитися військовим потребам, щоби вкінці стати одною частиною військового діла. В другій половині минулого століття цього ще не помічалось, бо тоді війни були короткі і для армій вистарчало засобів зброї, підготованих у часах мира. Зужиття матріялу не було таке велике, як це є сьогодні. Щойно світова війна вказала на те, що господарство мусить стало засобляти армію матеріялами і що коли цього нема, то побідна армія програє війну. Цей факт привів военні круги до переконання, що ціллю війни є не лише знищити армію і фльоту ворога, але і його господарство. В часі світової війни применено цю засаду лише частинно. Засада міжнародніх звичаїв, що треба нищити лише збройну силу ворога, улягла значній зміні. Передумовою побіди нині є знищення заводів у запіллю ворога, що постачають армію боевими припасами. Давно не було для цього способів, а нині є літаки, що, не зважаючи на фронти, можуть нищити вороже запілля. Ціль знищення господарства є доти ціллю, доки не змомано опору ворога на фронті.

Отже до масової зброї належать і літаки. Винайдення скорострілів довело до того, що поодинокий стрілець ділає більш самостійно, коли давніше робилося все гуртами, а літаки зробили тесаме не лише в підведенню більших формацій на фронт, але й у господарстві. Найкращою обороною перед літаками є оборона активна зброєю і пасивна відповідним замаскуванням перед доглядом згори, що мусить бути узгляднене при розбудові поодиноких господарських обектів та розсипаність по площі поодиноких заводів. Це останнє є якраз протилежне до того, що робилось досі, себто до повної концентрації виробництва у величезні бльоки і фабричні округи. Коли в світовій війні армію обходила лише господарська продукція, то тепер наслідком розвою летунства вона мусить дбати й про забезпеку поодиноких заводів, які засобляють армію й цивільне населення необхідними для бою й для життя продуктами. Це мусить бути зроблене так, щоб від одної цільної бомби потерпіла найвище якась одна частина заводу, а не його цілість. Отже применення літаків як зброї наблизило до себе армією й господарство до того ступня, що перед світовою війною ніхто цього був би й не сподівався.

Все вище сказане відноситься до всіх країв і залежне дуже від географічного положення краю, його границь та густоти населення.

— Чи можете мені позичити сто долярів на два дні?

— Вам? Певно! Я вам можу позичити одного доляра на сто днів!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 24. листопада 1934 року упокоїлася в Бозі моя вірна дружина Анна Цаповська з роду Хомий, уроджена 1866 р. в Заліссю Біскупськім, пов. Борщів, котрої похорон відбувся дня 27. XI. ц. р. при великім здвизі всеї рідні, знайомих і приятелів. Отсею дорогою складаю всім тим, що зробили небіжці останню прислугу, відпроваджуючи її тлінні останки на місце вічного спочинку, щиру подяку, а моїй померщій дружині нехай буде вільна американська земля пером.

СОРОКДЕННІ СПОМИНИ.

Де зелена Буковина
Угрів край витає,
Там, де літа молодії
В щастю пробувають.

І я, бувши молоденьким,
В той край заблукав,
Долі собі шукаючи,
Її сподобав!...

Бог получив нас обоє,
Щастя й долю дав,
Ах, чомуж то так скоренько
Та й собі забрав?!

Діти тужать, нарікають:
Десь нам матір дів?
Сорок днів вже проминає
Щесь її не привів?

Устань, мила, з гробу свого
Нам жаль отули,
Або мене немічного
У свій гріб прийми.

Прийди, мила! Прийди мила!
Але в чистім дусі,
Ой нема вже і не буде
Тай мої Ганусі!

Михайло Цаповський,
24 Twin Avenue, Spring Valley, N. Y.

(Огол.)

Совість.

— Я став веґетаріянцем і їм лише зелeнину, бо вважаю нелюдським і жорстоким убивати звірята...

— Ну так, а чи то по людському відбирати їм поживу?

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

З іменин на край.

Дня 2-го грудня ц. р. справлено з нагоди іменин несподіванку п. Пилипови Ласіву, котрий уже понад десять літ виконує працю сторожа в українській парохії. До вечері в його честь засіло поважне число громадян зі священиком і урядом. Вечерою занялось наше жіноцтво, яке обдарувало п. Ласьова дарунками.

Провідником при вечері був п. С. Каня. Між промовцями була теж пані Анна Стецик, котра недавно прибула з рідного краю. У своїх палких словах представила вона теперішній стан нашого поневоленого народу під Польщею та попросила про зложення бодай найменших жертв для наших інвалідів та політичних вязнів. Громадяни Щуський і Драчинич перевели збірку, яка принесла $22.58, які вислано до краю через Обєднання, а то $10 на інвалідів а $12.58 на політичних вязнів. Жертву зложили по $1: С. Каня, П. Щуцький, о. М. Лисяк, Д. Вовк, П. Ласів, Г. Демкович, Е. Василенко, Д. Стецик, К. Мельникевич, П. Гарасимчук, Т. Гавриш, П. Князь, І. Висоцький; по 50 ц. В. Дригинич, І. Ворона, І. Стек, М. Барилецький, М. Шляхетко, О. Ковальчик; по 25 ц.: Г. Бабин, Д. Петрів, В. Козак, Д. Федчишин, Б. Кардаш, Т. Космина, А. Дзюбата, І. Сташків, І. Горбусь, М. Дячишин. Осталося з видатків гостини $1.68, а дрібними датками зібрано $2.40.

Разом зібрано і вислано $22.58.

Бачимо, що хоч депресія, а наш нарід далі відчуває недолю своїх братів у рідним краю та помагає їм на кождий зазив.

Присутній.

МАЮТЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗУВАТИ ТЕ, ЩО ЦЕНТРАЛІЗУВАЛИ.

На спільних зборах двох наукових організацій, Американського Економічного Союзу й Американського Соціяльоґічного Товариства в Шікаґо, виступав з промовою Джан Т. Фери, визначний урядовець з „Уряду Долини Тенесі“, та представляв зборам, що промисли мусять тепер перемінити своє географічне положення. Промисли, говорив він, повинні перенести багато фабрик з головних промислових центрів у сільські округи, бо в противнім разі уряд буде змушений оподаткувати їх на користь сільського населення. Він говорив, що як досі були в великих містах нуждарські околиці, відомі під назвою „сломз“, так тепер творяться такі „сломз“ по селах.

СОЦІЯЛІЗАЦІЯ ГАДЮК.

Бразилійський уряд має намір соціялізувати всі приватні збірки гадюк. Фармери тримають у себе отруйні гадюки, які потім продають для наукових цілей і ведуть ними часто брудну торгівлю.

ПОЛЬСЬКИЙ КОРОЛЬ, ЩО МАВ 36 ЖІНОК.

Оповідають про польського короля Авґуста Саксонського, що він мав побіч шлюбної жінки ще трицять пять інших. Вірна жінка знала про це й молилася, щоби Бог відпустив йому гріхи.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 5-го січня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт вул. На тім мітінгу буде справоздання урядників і контр. комісії, вибір уряду на 1935 рік та інші важні справи. Кождий член і членкиня має явитись на цей мітінг, бо інакше заплатить кару після статута. — Ст. Гладкий, пр.; Ів. Мищь, кас.; Мих. Баран, фін. секр.; Гр. Шустикевич, рек. секр.

ВЕСТБУРИ, Л. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 257, повідомляє усіх членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 5-го січня, в годині 8-мій ввечір, в домі де звичайно. На порядку деннім буде справоздання за 1934 рік, звіт контр. комісії, вибір урядників на 1935 рік та інші справи. Напоминається довгуючих членів, щоб старались вирівнати свої вкладки бо в противнім разі будуть суспендовані. — Д. Кишенюк, предс.; Т. Агрест, секр.

МЕНВІЛ, Р. АЙ. Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в суботу, 5-го січня, в годині 3:30 пополудні. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є багато непорозумінь, які мусять бути полагоджені. Буде також справоздання з цілого року. Неприявний член підлягає карі після статута. — Н. Ш., М. К.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться січня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прийти на означений час. Хто не прийде на мітінг, не заплатить довгу з 1934 року, буде суспендований. Тому приходіть усі на мітінг і приводіть нових членів. — Григорій ..., рек. секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. „Тарасівщина“, від. 275, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, 5-го січня, точно в годині 7:30 ввечір, в гали під ч. 72 Моріс вул. На порядку деннім є багато важних справ до полагодження, тому проситься всіх членів прибути на ці збори, бо тільки від нас залежить розвій товариства і У. Н. Союза та їх будучність. На цих зборах буде вибір уряду на 1935 рік, тож щоб не було нарікань, що я його не вибирав, або я не годжуся на такий уряд. І для добра нашого славного товариства повинні всі члени, як один, прийти на збори та брати участь у всяких нарадах. Ще раз пригадується тим членам, котрі ще не змінили своїх старих грамот на новий рід обезпечення, нехай це зроблять на цих зборах. Вписуйте свої діти до У. Н. Союза і приєднуйте нових членів. — М. Мильниченко, рек. секр.

БАЛТІМОР, МД. Тов. ім. Івана Франка, від. 337, вибрало на річнім мітінгу слідуючий уряд на 1935 рік: Яків Семенків, пр.; Григорій Подгоряк, заст.; Петро Семенків, секр.; Йосиф Семенків, заст.; Елисавета Подгоряк, кас.; Теодор Семенків і Антоніна Семенків, контрольори; Магда Семенків і Марія Семенків, опікуни хорих. — П. Семенків, секр.

ІЗЕЛІН, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. ..., на річнім мітінгу 1-го грудня вибрало слідуючий уряд на 1935 рік: А. Яворський, предс.; І. Гурайчук, заст.; Семко Седлик, кас.; А. Гетькав, заст.; Петро Баховський, секр.; Я. Лемчук, заст.; В. Гнізбур і А. Гетькав, контрольори; М. Марків і І. Гурайчук, предс.; Петро Баховський, опікун хорих.

Льоґіка.

— Якжеж тут можна мешкати, коли ті діти так викрикають!

— Це лише тому так чути, що ця вулиця така спокійна...

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (156)

На сиґнал Нумаба дикуни кинулися на нього з усіх боків в один час. Хоч Роджер Сесил бився направо й наліво, його скоро змогли переважаючі сили. Він уже був майже без памяти, як вони нарешті стягнули його на землю.

Звязавши йому руки сильно поза плечі, вони пігнали його наперед себе в джунглі. Роджер Сесил дивувався, чому вони бажали взяти його живцем. Він був занадто далеко від берега моря, щоб дикуни могли знати, що значить його уніформ.

Можливо, що дикуни не знали нічого про війну з червоними. Накінець вони дійшли до свого села, де їх умить оточила товпа крикливих жінок, дітей і вояків, котрі хотіли його скоро вбити.

Нумабо мусів вмішатися в справу, щоб виратувати вязня від неминучої смерти. Як його вояки відсували на бік товпу, роблячи так дорогу, котрою його ведено до одної хати, Роджер побачив вид, котрий його немало зачудував.